

Tilburgs dialect

Tilburger Ad van Gool kon op 3 november 1995 de een jaar eerder ingestelde Cees Robben-Wisseltrofee overnemen van gemeentearchivaris Gerard Steijns, die hem een jaar eerder had gewonnen in de eerste editie van het Grôot Diktee van de Tilburgse Taol, een initiatief van de Stichting Tilburgse Taol. Steijns, aan wie de 'Vètlèère Medòllie' werd uitgereikt, eindigde samen met Hans de Bres nu op de tweede plaats. De drieëndertig deelnemers en 170 belangstellenden werden een gezellige avond beziggehouden met het Tilburgs dialect door 'professoren in de Tilburgse taol'. Dit dialect, in de pers al vele keren terecht aangeduid als spreektaal, is nu tot echte 'wetenschap' verheven. Velen spannen zich in voor het behoud van de Tilburgse taal: de genoemde stichting met het jaarlijks terugkerende evenement 'Grôot Diktee van de Tilburgse taol' en bijvoorbeeld Frans Verbunt, die zijn activiteiten als uitgever van het Tilburgse woordenboek nu bij die stichting heeft ondergebracht.

Het eerste dialectwoordenboek van Verbunt verscheen in 1993. Er zouden daarna nog enige uitgebreidere edities volgen. Verbunt schakelde via een rubriek in de 'De Tilburgse Koerier' het Tilburgse publiek in. Resultaat: bijna tweehonderd brieven en in oktober jl. kwam zijn *'Tilburgs vur tonpraoters en aandere saawelèèrs'*, met als ondertitel *'Grôot Woordeboek van de Tilburgse Taol. Zisde perbeersel op zen oore nao gevild'* uit. Het is eenvoudig uitgeven in A4-formaat met ringband. De definitieve uitgave in boekvorm verwacht hij in 1996-1997 uit te geven.

Dit 'ziske perbeersel' is een hommage aan neerlandicus Wil Sterenborg die ruim tien jaar geleden in het tijdschrift *'Tilburg'* (1984, nr. 4, p. 10-11) de wetenschappelijk erkende spelling van het Tilburgs dialect ontwikkelde. Er wordt sindsdien gesproken over de 'spelling-Sterenborg'.

Sterenborg heeft deze zesde editie gecreëerd op spelling en 'Nederlandse' woorden, waardoor het boek ten opzichte van de vorige aan kwaliteit heeft gewonnen. Aardige aanvulling is ook de 'Cursus in 't Tilburgsch' door Paul Spapens (voorzitter van de Stichting Tilburgse Taol), die werd ontdekt in de krant *'Groot Tilburg'*, verschenen tussen november 1944 en mei 1945.

Het is ondoenlijk hier voorbeelden te geven van de vele kostelijke woorden die het Tilburgse dialect kent en die nu door Verbunt zijn vastgelegd. Vol verwachting kijken we uit naar zijn 'lèste perbeersel'.

Ronald Peeters

Frans Verbunt, Tilburgs vur tonpraoters en aandere saawelèèrs. Grôot Woordeboek van de Tilburgse Taol. Zisde perbeersel op zen oore nao gevild (Tilburg, 1995), 94 blz., f 15 (voor reacties: Postbus 1069, 5004 BB Tilburg; verkrijgbaar bij: VVV Hart van Brabant: Boekhandel Het Nieuwe Centrum Westermarkt; Wijnkoperij Le Décanteur Besterdring 44).

De stoomtram in Midden-Brabant

Als deel twee in een reeks van drie deeltjes over Noord-Brabant verscheen onlangs het fotoboek *'De stoomtrams in Midden-Brabant'* door W.J.M. Leideritz. Het boek telt ruim 90 foto's, voorzien van uitvoerige met kennis vervaardigde bijschriften. Er gaat een inleiding van slechts twee bladzijden aan vooraf, wat voor dergelijke traditioneel opgezette fotoboeken normaal schijnt te zijn. Leideritz heeft dan ook niet dé geschiedenis van de Middenbrabantse stoomtrams willen schrijven, maar gewoon een fotoboek willen maken.

In Midden-Brabant waren twee stoomtrambedrijven actief: de Zuider

De remise met werkplaats van de NBSM bij het

